

Av størst interesse er hvor megen varmeenergi man faar for 1 kr. ved den største opnaelige nytteeffekt av ovnene. Som man ser er stenkul fremdeles mest økonomisk til opvarmning, men hvis brændtorven hadde kostet 90 øre pr. hl., som tilfældet var for 2 aar siden, vilde brændtorven været det billigste, og det er ialfald fremdeles tilfældet i landdistriktene, hvor man kan tilberede brændtorv til eget behov. Mindst økonomisk er stenkul i komfyr, altsaa til kokning og stekning, for her blir nytteeffekten kun op til 15 %/o, hvorav omtrent halvdelen medgaar til kjøkkenets opvarmning.

I praksis opnaaes ikke altid den virkningsgrad av ovnene, som her er forutsat, men med ordentlig ovnpas kan det bli saa.

OMKOSTNINGER VED TORVDRIFT

En ovet torvstikker kan mindst skjære 2000 stkr. torv à 0,5 kg. pr. dag altsaa 1 ton; men man har ogsaa eksempler paa at der kan produceres adskillig mer, som anført i foregaaende artikler.

Regner man en dagløn av 5 kr. koster altsaa skjæringen 5 kr. pr. ton
Tørkning og indbjergning kan anslaaes til

2 » » »

Arbeidsomkostninger tilsammen blir da 7 kr. pr. ton.

Da man til torvskjæring ikke har andre anlægsutgifter end til torvspader og forberedende arbeider paa myren, nemlig avgrøftning og planering samt til torvhus, der kan opføres av simple materialer, blir der ikke meget at regne for amortisation og forrentning m. m. Derimot bør man regne $\frac{1}{2}$ aars renter av driftskapitalen, d. v. s. arbeidslønnen, som jo utbetales længe før torven kan sælges. Likeledes bør man regne noget for myrens kostende. Regner man alt i alt for dette 2 kr. pr. ton, skulde *stiktorven koste høist 9 kr. pr. ton*. Men naar man kun skjærer torv til eget behov behøver man ikke regne paa denne maate, likesom heller ikke arbeidslønnen kan ansættes saa høit som ovenfor nævnt.

Til *trampetorvtilvirkning* kræves heller ingen egentlig anlægskapital. Det som trænges foruten redskaper kan lages paa stedet. Omkostningene stiller sig omtrent som ved torvstikning, kanskje noget mer.

Smaa *eltemaskiner* for haandkraft og hestevandring kan ogsaa hjemmelages, og torven blir ikke stort dyrere end ved stikning.

En *eltetorvmaskin* for hestevandring av Egebergs konstruktion koster 400 kr., hvortil kommer trillebaarer, redskaper og torvhus, foruten avgrøftning og forberedende arbeider, saa at hele anlægget fuldt færdig kommer paa omkr. 2000 kr. Dertil driftskapital, som retter sig efter produktionens størrelse. Arbeidsomkostningene kommer paa omkring 10 kr. pr. ton og med amortisation m. m. kr. 12,50 pr. ton.

En eltemaskin for motordrift av Egebergs konstruktion koster 700 kr. og et komplet anlæg med motor, transportmateriel, redskaper, torvhus, forberedende arbeider m. m. omkr. 6000 kr. foruten driftskapital. Arbeidsutgiftene blir omkr. 7 kr. pr. ton og med amortisation, brændsel m. m. 12 kr. pr. ton.

En *torvmaskin, Aadals Brug nr. 4*, koster 2740 kr. og et komplet anlæg iberegnet 30 ehk. motor omkr. 24 000 kr. foruten driftskapital. Arbeidsutgiftene beløper sig til omkr. kr. 6,75 pr. ton og med amortisation, brændsel m. m. 13 kr. pr. ton.

En *torvmaskin Anrep-Svedala 2 B*, komplet med patentert torvutlægningsbane koster 10 000 kr. og et fuldt færdig anlæg 35 000 kr. foruten driftskapital. Arbeidsutgiftene blir omkr. kr. 5,50 pr. ton og med amortisation- administration, brændsel m. m. 12 kr. pr. ton.

Dette er regnet med en arbeidsløn av 5 kr. pr. dag og forøvrig under ugunstige omstændigheter. Men hvor de stedlige forhold er heldige og man forøvrig indretter sig paa en økonomisk og praktisk maate, kan brændtorven tilberedes endog betydelig billigere end her anført.

TORVOVNER

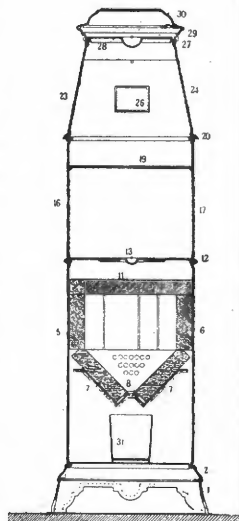
SOM bekjendt brænder man torv i store deler av vort land i almindelige komfyrer og ovner, men ved ufuldstændig forbrænding opstaar torvlugt, dog sjelden indendørs.

Imidlertid siger det sig selv, at en ovn eller et ildsted maa være indrettet efter brændselets beskaffenhet, hvis man skal kunne opnaa et gunstig resultat.

Næst efter paa billigste maate at kunne utvinde et brukbart brændsel av den vandholdige torvmasse kommer spørsmålet om at faa ovner og ildsteder, der specielt egner sig for at kunne brænde torven med den høist mulige virkningsgrad.

Torv brænder rigtignok med flamme, men langsomt, og tilslut foregaar forbrændingen delvis ved glødning. Man har eksempler paa, at om man har antændt torven i en almindelig ovn om aftenen, da vil man om morgenen endnu finde friske glør igjen.

Den almindelige torv — d. v. s. stiktorv, elte-torv og maskintorv — er et stordelt brændsel, der indtar et forholdsvis stort volum i forhold til sin varmeværdi, og har tildels en sterk askedannelse. Den falder ikke sammen i et snevert ildsted og dækker ikke risten. Som en følge herav vil en del

Recks spalteovn for torv.